

Federatienieuws

VOORZITTERSCOLUMN

Implantaten en kwaliteitsregistraties: een onmisbare koppeling!

Recentelijk is er opnieuw en terecht veel aandacht ontstaan voor de kortere- en langeretermijnconsequenties van in het lichaam geïmplanteerde materialen. Heupen, borstprothesen, elektronische hulpmiddelen als pacemakers en zenuwstimulators, en nog veel meer: we maken er elke dag gebruik van. En net als de patiënt kunnen dokters niet anders dan vertrouwen op de deugdelijkheid van de spullen die daartoe op de markt zijn en de instanties die voor de keuring en toelating ervan verantwoordelijk zijn. Een vertrouwen dat nogal eens geschaad wordt en dan voor de patiënt enorme consequenties kan hebben.

Hoe die ellende te voorkomen? Langdurige studies van nieuwe implantaten zijn bijna niet mogelijk: de techniek gaat zo snel dat voor het einde van de studie de gebruikte spullen soms alweer verouderd zijn. Wat dan? Het begint, zoals altijd, met een goed gesprek met de patiënt over de noodzaak van een implantaat ('niet alles wat kan moet'), welke implantaten er bestaan, de te verwachten voordelen, en de mogelijke nadelen (voor zover op dat moment bekend, en dat te weten komen, is nog niet altijd gemakkelijk). Is het echt helemaal nieuw en is er nog maar weinig bekend op iets lange termijn: vertel het! Het maakt de keuze niet gemakkelijker, maar zo kan in elk geval wel samen worden besloten over welke behandeling voor de patiënt het beste past. En ontstaan er problemen? Meld het bij het RIVM en de fabrikant! Ook niet altijd gemakkelijk natuur-

lijk, want welk probleem valt wel of niet te relateren aan het implantaat? Net als met medicijnen geldt: liever te veel gemeld dan te weinig. Calamiteit? Melden bij het bestuur van je instelling! Twijfel of iets een calamiteit is of niet? Check ons voorlichtingsfilmpje en de brochure!

Een goede documentatie van implantaten samen met patiëntgegevens in on-going kwaliteitsregistraties helpt enorm om tijdig problemen met een implantaat op te sporen, en vervolgens ook de bezitters van een vergelijkbaar implantaat. De Federatie Medisch Specialisten heeft al diverse malen gewezen op de voordelen van kwaliteitsregistraties van wetenschappelijke verenigingen boven het Landelijke Implantaten Register, waar geen follow-up gegevens van patiënten in zitten en geen bijwerkingen of problemen in genoteerd kunnen worden. Op vele fronten hebben kwaliteitsregistraties al hun nut in de verbetering van zorg bewezen, en ook op het punt van tijdig opsporen van implantaat gerelateerde problemen is dat zo. Wel nog even *bleepable* maken... een barcodering op implantaten voorkomt fouten, en minimaliseert administratieve lasten. Kwaliteitsregistraties zijn geen hobby's van dokters! Ze zijn een essentieel onderdeel van de zorg, horen dan ook als vanzelfsprekend beschouwd te worden en opgenomen te zijn in de reguliere bekostiging.

MARCEL DANIËLS

Kwaliteitsregistraties hebben hun nut bewezen

Marcel Daniëls
algemeen voorzitter Federatie
Medisch Specialisten

Huisarts bloeit weer op na verslaving

‘Denk niet dat je het in je eentje kunt oplossen’

‘Het ging mis toen ik in een praktijk werkte waar ik me niet op mijn plek voelde. Daar cijferde ik mezelf weg. Ook thuis liet ik me makkelijk opzijzetten door mijn partner Pim’, blikt huisarts Ewout Verdonk* (36 jaar) terug. ‘Veel huisartsen hebben een pleasend karakter, maar ik heb dat wel heel erg. Het zorgde ervoor dat ik niet lekker in mijn vel zat. Op een gegeven moment ging ik Oxycodon gebruiken, een morfine-achtig opiaat. Als ik dat genomen had, voelde ik me veel beter.’

Gedurende drie à vier jaar gebruikte ik het middel. Niet tijdens mijn werk. Dat kon ook niet, want daar is oxycodon veel te heftig voor. Je bent echt even weg als je het gebruikt hebt. Mijn leven was al die jaren vlak. Ik werkte, voelde me ongelukkig of ik sliep. Ik kwam steeds verder van mijn gevoel af te staan, maar ik had niet in de gaten dat dat door de medicatie kwam. Op momenten dat ik iets gebruikte, kwam ik juist wél in contact met mijn gevoel. Dan kon ik ineens met aandacht televisie kijken. Ook voelde ik me dan veel meer verbonden met Pim. Zo hield ik mezelf voor de gek.’

Veel gemist

‘Na verloop van tijd had ik steeds meer nodig. Zoals iedere verslaafde, werd ik handig in het verbloemen van mijn verslaving. Pim had wel

iets in de gaten. Hij zag me rommelen met pillen en merkte dat mijn stemming ineens kon veranderen. Dat maakte hij echter niet bespreekbaar, bijvoorbeeld door te vragen waar ik mee bezig was. Hij zei alleen dat ik ermee moest stoppen en controleerde me. Maar omdat Pim totaal niet medisch onderlegd is, kon ik hem alles wijsmaken. Hij stond er alleen voor. Achteraf gezien heb ik in die jaren veel emotionele ontwikkeling gemist. Ik was er niet voor mensen. Ook de geboorte van mijn neefje heb ik nauwelijks echt beleefd. Dat doet nu pijn.’

'Ik dacht dat ik alles onder controle had. Dat kwam doordat ik steeds meer mijn grenzen verlegde. Je wordt niet alleen goed in het om de tuin leiden van anderen, maar ook in het misleiden van jezelf. Pas toen ik probeerde te stoppen en uiteenlopende klachten kreeg, werd het me duidelijk dat ik een probleem had.'

'Ik moest weer contact krijgen met mijn gevoel'

Keerpunt

'Het keerpunt kwam vorig jaar, tijdens de zomervakantie. Bij de lokale apotheek bestelde ik mijn medicijnen. Het viel de apotheker op dat de bestelling uit onze praktijk kwam, terwijl die vanwege de vakantie gesloten was. Het balletje ging rollen en kwam terecht bij Mirjam, een collega die voor ons waarneemt als we op vakantie zijn. Ze belde me om te vragen hoe het zat. Natuurlijk had ik een smoesje klaar, maar daar nam zij geen genoegen mee. Ze heeft naar mijn verhaal geluisterd en besliste daarna dat ik voorlopig niet moest werken. Ze nam mijn dienst over. Mirjam heeft echt doorgepakt, zonder dat ze me veroordeelde. Dat is heel goed geweest.'

Ondersteuning

'Diep van binnen was ik opgelucht dat mijn geheim onthuld was. Ik zocht contact met ABS-artsen. Dat is het steunpunt van de KNMG voor verslaafde artsen, dat financieel wordt ondersteund door mijn arbeidsongeschiktheidsverzekeraar Movir. Daar behandelen ze je niet, maar begeleiden ze je naar een behandeling. Ik werd opgenomen en draaide zeven weken mee in een programma in een kliniek in Limburg. Dat ging van contact met een psychiater tot groeps-sessies. En van training in sociale vaardigheid tot lessen in de biologie achter verslaving. Het was heel fijn om op die manier aan mezelf te werken.'

Controles

'Uiteindelijk ben ik er bijna een jaar uit geweest. Ik had het geluk dat ik kon terug-

keren in de praktijk waar ik op het laatst werkte. Daar voelde ik me wél op mijn gemak. Gesprekken, controles en een plan van aanpak om terugval te voorkomen waren een belangrijk onderdeel van een veilige terugkeer. Het programma duurt in mijn geval twee jaar. Zesendertig keer per jaar krijg ik een appje, waarna ik me de volgende dag moet melden voor urinecontrole. Ook worden haaranalyses gedaan. Een groot voordeel van al die controles is dat ik nu aan iedereen die aan me twijfelt, kan laten zien dat het goed gaat met me.'

Contact met gevoel

'Het belangrijkste waar ik aan moest werken, was om weer contact te krijgen met mijn gevoel. Door de medicijnen was daar ook geen ruimte voor. Nu ik durf te voelen, voel ik me veel krachtiger en spreek ik me uit. Mijn collega is heel zelfstandig en wil het liefst gewoon doorwerken. Hij heeft niet de behoefte om veel te bespreken. Het is aan mij om dat te doorbreken. We overleggen steeds meer. Dat maakt ons werk makkelijker en leuker. Gelukkig ziet mijn collega dat ook steeds meer. Thuis uitte ik me al, maar dat deed ik lang niet altijd aardig. Ook daarin kreeg ik begeleiding.'

Kracht

'Mijn kracht als huisarts is dat ik snel een intensieve band met patiënten opbouw. Dat is nog beter geworden sinds ik mezelf durf te laten zien. Mijn patiënten weten ook dat het een tijdje niet goed met me ging. Daar ben ik open in. Mensen komen nu sneller naar me toe met hun psychische klachten. Inzichten die ik zelf opdeed, gebruik ik in gesprekken. Dat menselijke vind ik een belangrijk aspect van een goede huisarts. Het maakt het werk ook leuk. Zo houd ik het nog wel even vol.'

Besprek je verslaving

'De ondersteuning van ABS-artsen is ontzettend prettig. Alles klopt en aan alle facetten van re-integratie wordt gedacht. Weet je je geen raad met je verslaving? Dan is het echt verstandig om het met iemand te bespreken. In iedere maatschap en in ieder ziekenhuis is er wel iemand die je daarvoor kan uitkiezen. Iemand die doorpakt en je niet veroordeelt. Dat kan ook ABS-artsen zijn. Zij hebben de ervaring die nodig is om je te helpen. Je kunt hen anoniem bellen. Dat maakt het laagdrempelig. Denk niet dat je het in je eentje kunt oplossen. Dat gaat gewoon niet.' *knmg*

* Naam is aangepast uit het oogpunt van privacy.

Wilt u (anoniem) contact met het steunpunt ABS-artsen? Bel 0900 0168 of mail naar info@abs-artsen.nl.

Artsen hebben hulp nodig

'Wij willen besluitvormers helpen met de logica en denkracht van kinderen' zegt Marloes van der Have. Zij is algemeen directeur van de Missing Chapter Foundation. Deze stichting is opgericht door prinses Laurentien van Oranje in 2009, en richt op de intergenerationele dialogen over duurzaamheid en sociale kwesties tussen besluitvormers en jongere generaties.

Marloes van der Have

Het algemene doel is het bevorderen van kind-inclusie en hiermee het stimuleren van moreel leiderschap. Dit gebeurt o.a. door middel van dialogen tussen kinderen en volwassenen om een andere manier van denken te creëren over 'een duurzame en inclusieve manier van leven'. Hierbij stellen kinderen de essentiële vragen en

dragen innovatieve oplossingen aan. Wij vinden het niet meer dan logisch dat kinderen een stem krijgen in hun eigen toekomst. En dat we daar niet mee wachten tot ze volwassen zijn. Dit is overigens hun grondrecht vastgelegd in de Universele Rechten van het Kind.

Er is inmiddels een Nationale Raad van Kinderen en een aantal Nederlandse gemeenten heeft een kinderraad. Op 20 november was er het eerste Kindervragenuur in de Tweede Kamer met kinderen uit groep 7 en 8. Deze kinderen hadden sterke inhoudelijke vragen voorbereid en waren voor een dag parlementariërs van ons land.

Voor de Bühne?

Of een dergelijk podium geven aan kinderen werkelijk een verschil kan maken, hangt af van de volwassenen. Zij moeten de dialoog wel echt serieus oppakken. Het is wat Missing Chapter betreft alles behalve een vrijblijvende oefening. Er is een uitgewerkte methodiek in stappen die begint met een duidelijk dilemma. Dat dilemma wordt met de experts van Missing Chapter vertaald naar een hulpvraag van de hulpvraaggeenaar. De hulpvraaggeenaar kan een gemeente of een ziekenhuis zijn maar ook een arts in de spreekkamer of een beleidsmaker. 'We zijn als volwassenen namelijk allemaal regelmatig besluitvormers'. Vervolgens start de dialoog tussen hulpvrager en kinderen met volwassen dialoogleiders en de docent van de school. Daarna vindt onderzoek plaats door de kinderen. Zij bezoeken bijvoorbeeld een fabriek of een ziekenhuis of een spreekkamer en spreken met betrokkenen. Dan volgt een tweede dialoog waarin de kinderen concrete adviezen uitbrengen. De kinderen zijn op deze

wijze de 'change agent' voor de onderneming. Ook deze dialoog is gericht op elkaar goed begrijpen. De adviezen moeten echt bruikbaar zijn. Na verloop van tijd legt de hulpvrager verantwoording af aan de kinderen. Zij koppelen terug wat er gedaan is met de adviezen. Terwijl al veel grote bedrijven als Rabobank, CenterParcs, Schiphol, Eneco, Jumbo en Albert Heijn een jarenpartnership hebben met de Missing Chapter Foundation, zijn er helaas nog weinig zorginstellingen die meedoen. Terwijl zorginstellingen toch bij uitstek weten wat een hulpvraag is!

Communiceren over gezondheid en preventie

Voor het congres op 14 december 'als u bedoelt wat ik begrijp' gaan we als KAMG-artsen de dialoog aan met Marloes van der Have en twee tieners van de Kinderraad. We formuleerden alvast ons dilemma: artsen weten soms heel goed wat gezond of verstandig is om te doen, zodat iemand fit blijft of zich niet meer verdrietig voelt. Dat vertellen wij aan mensen, wij geven ze veel adviezen over stoppen met roken, minder alcohol drinken, gezond leven of medicijnen gebruiken. Maar kinderen of volwassenen vinden het soms helemaal niet leuk wat artsen zeggen, of ze snappen het niet of ze zijn het er niet mee eens of ze denken: dat zoek ik zelf wel uit. Wat raden jullie ons aan als wij wel iets belangrijks willen vertellen? Waar moeten we dan op letten?

KAMG

Een link naar de website van Missing Chapter vindt u onder dit artikel op medischcontact.nl.

Public health:
als ik bedoel wat u begrijpt

KAMG-CONGRES

'Als ik bedoel wat u begrijpt'

14 december 2018 Antropia Driebergen

Meer informatie en aanmelden: kamg.nl/congres

CONGRES NETWERKGENEESKUNDE: DE MEDISCH SPECIALIST MET ÉÉN BEEN BUITEN HET ZIEKENHUIS

19
maart
2019

Van: 9.30 tot 17.15 uur
Waar: Mediaplaza, Jaarbeurs
Utrecht

Deelname: €245,-
voor aios €125,-

Accreditatie: aangevraagd bij ABAN,
NVKF, NVKC en NVZA
(5 punten)

Staat u al met één been buiten het ziekenhuis? Steeds vaker behandelen medisch specialisten hun patiënten buiten de muren van het ziekenhuis. Ze maken deel uit van een netwerk rondom de patiënt, waarin zij samenwerken met andere (zorg)professionals zoals huisartsen, fysiotherapeuten, diëtisten en wijkverpleegkundigen.

Tijdens het Congres Netwerkgeneeskunde delen medisch specialisten en andere professionals hun ervaringen. Zij geven u praktische handvatten om zelf aan de slag te gaan met netwerkgeneeskunde, en laten zien wat het u en uw patiënten concreet kan opleveren.

Laat u inspireren door zorgverleners voor wie netwerkgeneeskunde al gemeengoed is geworden. Leer welke vormen van netwerkgeneeskunde mogelijk zijn. Krijg inzicht in de financiering en het resultaat op de lange termijn, en raak gemotiveerd door gesprekken met onze sprekers en andere deelnemers.

Meer informatie en aanmelden:

www.demedischspecialist.nl/congresnetwerkgeneeskunde

KNMG belooft geneeskundestudenten voor hun bijdrage aan de maatschappij

Jonge geneeskundetalenten winnen aanmoedigingsprijs

Je talent en tijd niet alleen inzetten voor je studie, maar ook maatschappelijk: dat verdient onze waardering én aanmoediging.' Met deze woorden reikte KNMG-directeur Astrid Rühl, samen met Romée Casteleijn, commissaris extern van De Geneeskundestudent, de Jong Talent Aanmoedigingsprijs uit aan drie maatschappelijk betrokken geneeskundestudenten.

De studenten hebben laten zien dat ze met beide benen in de maatschappij staan. Zo houden ze zich bijvoorbeeld bezig met projecten om vooroordelen en stereotype denkbepelden ter discussie te stellen door middel van debatsessies. Of ze geven reanimatieonderwijs aan middelbare scholieren. Romée Casteleijn: 'Aan het eind van je studie leg je de artseneed af en daar is maatschappelijke verantwoordelijkheid een onderdeel van. Dat deze studenten al sinds het begin van hun – drukke – studie zeer betrokken zijn, verdient alle aanmoediging.'

V.l.n.r.: Ilke Eggen, Anne Simone Lotfalla en Annewies Schrijer.

Drie prijswinnaars

Universiteiten leverden kandidaten aan voor de aanmoedigingsprijs van 500 euro per persoon. Hieruit kozen de juryleden dit jaar drie vrouwen als prijswinnaars: Ilke Eggen (Maastricht University), Annewies Schrijer en Anne Simone Lotfalla (beiden Universiteit van Amsterdam). Zij ontvingen deze prijs op 26 november 2018 van de Koninklijke Hollandse Maatschappij der Wetenschappen (KHMW).

Moderne wetenschappers

Voor de derde keer zocht de Koninklijke Hollandse Maatschappij der Wetenschappen naar geneeskundestudenten die een voorbeeld zijn van de moderne wetenschapper die kennis vergaart én kennis deelt met de maatschappij. De KNMG sponsort deze prijs om geneeskundestudenten aan te moedigen om hun talenten ook maatschappelijk in te zetten. *knmg*

Artsenfederatie KNMG
Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst
R.A.C.L. Héman, voorzitter
A. Rühl, algemeen directeur
Mercatorlaan 1200, 3528 BL Utrecht
Postbus 20051, 3502 LB Utrecht
tel. 088 440 4200, info@fed.knmg.nl
knmg.nl

FEDERATIEPARTNERS

Federatie Medisch Specialisten
M.C.G. Daniëls, algemeen voorzitter
B.J. Heesen, directeur
tel. 088 505 3434
info@demedischspecialist.nl
demedischspecialist.nl

De Geneeskundestudent
A. Abdelmoumen, voorzitter
tel. 088 440 4216
info@degeneeskundestudent.nl
degeneeskundestudent.nl

KAMG
Koepel Artsen Maatschappij en Gezondheid
E. Buiting, voorzitter
R. Duzijn, directeur
tel. 030 303 3662
bureau@kamg.nl, kamg.nl

LAD
Landelijke vereniging van Artsen in Dienstverband
C. Keijzer, voorzitter
C. van den Brekel, directeur
tel. 088 134 4100
bureau@lad.nl, lad.nl

LHV
Landelijke Huisartsen Vereniging
N.A. Kalsbeek, voorzitter
P. van Rooij, algemeen directeur
tel. 085 048 0000
lvh@lvh.nl, lvh.nl

NVAB
Nederlandse Vereniging voor Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde
J.G.F. Beens, voorzitter
C. van Vliet, directeur
tel. 030 204 0620
kwakeitsbureau@nvab-online.nl
nvab-online.nl

NVVG
Nederlandse Vereniging voor Verzekeringsgeneeskunde
R. Kok, voorzitter
M. van Bork, directeur
tel. 030 686 8764
secretariaat@nvvg.nl, nvvg.nl

Verenso
Vereniging van specialisten ouderengeneeskunde
N.M. Nieuwenhuizen, voorzitter
N. Hauet, directeur
tel. 030 227 1910
info@verenso.nl, verenso.nl

